

Kalkuttai Szent Teréz szűz

szeptember 5.

A tegnap Rómában szentté avatott Teréz anya életútját idézzük fel ma, szeptember 5-én, liturgikus emléknapján.

Az albán nemzetiségű Teréz anya 1910. augusztus 27-én született Agnes Gonxha Bojaxhiu (ejtsd: Ányesz Gondzsa Bojadzsiu) néven Üszküb városában (ma Szkopje, a Macedón Köztársaság fővárosa).

Édesapja, Kolle Bojaxhiu építési vállalkozó volt, édesanyja, Drana otthon nevelte három gyermeküket. Agnes kilenc éves volt, amikor édesapja meghalt. Az édesanya jelentős szerepet töltött be az egyházközség életében, a jótékony cselekedetek asszonyának nevezték, mivel a nála szegényebbek megsegítését mindig kötelességének tartotta. Ha egy szegény ember kopogtatott be házuk ajtaján, alamizsnát adott neki, és arra tanította gyermekeit: még ha nem is vér szerinti rokonuk, akkor is a fivérük, mert szegény.

A három gyermek szilárd vallási nevelésben részesült. Agnes állami iskolába járt és tagja lett a Mária-kongregációnak. Ebben az időben a jugoszláv jezsuiták működést vállaltak a kalkuttai főegyházmegyében. Az első csoport 1925. december 30-án érkezett Kalkuttába. Egyiküket Kuersongba küldték, ahonnan lelkes leveleket írt a bengáliai missziós lehetőségekről. A kongregistáknak rendszeresen felolvasták ezeket a leveleket. A fiatal Agnes egyike volt azoknak, akik önként jelentkeztek a bengáliai misszióba. Kapcsolatba került ezért a kalkuttai főegyházmegyében is szolgálatot végző írországi Loreto-nővérekkel.

Agnes 1928-ban, áldozócsüdtörtökön határozta el, hogy szerzetesként Istennek szenteli életét. Iskolatársnőjével együtt felvételét kérte az angolkisasszonyok írországi anyaházába, amely a Loretói Miasszonyunk nevét viselte. Hamarosan Indiába küldték, hogy megkezdje noviciátusát Dardzsilingben. Itt tett szerzetesi fogadalmat 1931. május 25-én. A Teréz nevet az 1925-ben szentté avatott Lisieux-i Kis Szent Teréz iránt érzett tiszteletből választotta. Döntését így indokolta meg: „Ha keresztényi életet él az ember, akkor az biztosítja hitének növekedését. Sok szent járt előttünk, hogy vezessen minket. De én azokat szeretem, akik egyszerűek, mint Lisieux-i Szent Teréz, Jézus kis virága. Őt választottam névadómnak, mert hétköznapi dolgokat tett nem hétköznapi szeretettel.”

Teréz anya 1929 és 1948 között földrajzot tanított a kalkuttai Szent Mária Iskolában, néhány évig az intézmény igazgatónője volt. 1946. szeptember 10-én vonattal indult Dardzsilingbe, lelkigyakorlatra. Zsúfoltság volt, mint máskor, különösen a harmadosztályú kocsikban, ahol a legszegényebbek utaztak. A kasztrendszer teljes, tragikus valójában mutatkozott meg előtte, és a szegények tülekedő, nyomorúságos tömegét látva hirtelen úgy érezte, nincs joga ahhoz a kényelemhez és békességhez, amit megkap a kolostorban, és amit a kedves és jómódú lányok tanítása és nevelése közben érez. Tisztán észlelte Jézus hívását, hogy hagyja el a zárdát, és éljen a legszegényebbek között. Ez volt Teréz anya életében a „sugallat napja”.

Ezt követően engedélyt kért előjáróitól, hogy egyedül élhessen a zárdán kívül, és a kalkuttai nyomornegyedben dolgozhasson. Kérését Róma elé terjesztették, és XII. Piusz pápa egyévi időtartamra jóváhagyta azt: szerzetesi életet élhetett, klauzúrán kívül, a kalkuttai érsek felügyelete alatt. 1948 augusztusában Teréz anya levette a Loreto-nővérek ruháját és fehér száriba öltözött, kék

szegéllyel, a vállán kereszttel. Patnába ment, az amerikai missziós orvosnővérekhez, hogy beható kiképzést kapjon, mint ápolónő. Karácsonyra visszatért Kalkuttába és a szegények Kis Nővéreivel lakott. Még ugyanebben az évben engedélyt kapott első nyomornegyedi iskolájának megnyitására.

1950 októberében jóváhagyták az új szerzetestársulatot, a Szeretet Misszionáriusait, amely Kalkuttában alakult meg, és innen terjedt el egész Indiában, majd világszerte. A Szeretet Misszionáriusai 1965 februárjában pápai jogú társasággá lett. Hitvallásuk szerint: „Mindenekelőtt szerzetesnővérek vagyunk, és nem szociális segítők, tanárok, ápolónők vagy orvosok. A különbség köztünk és a szociális gondozók között az, hogy ők valamit cselekszenek, mi pedig Valakinek. Jézust szolgáljuk a szegényekben. Minden, amit csinálunk, Jézusért van. Életünknek ez az értelme. A nap 24 órájában Jézust szolgáljuk.” A Szeretet Misszionáriusai egész szívükből, szabad elhatározással a szegényeket szolgálják, és munkájukért semmi pénzt nem fogadhatnak el.

Teréz anya tevékenységét az egész világon elismerték, rengeteg más díj és kitüntetés mellett 1979-ben megkapta a Nobel-békedíjat is. Kérésére nem tartották meg az ilyenkor szokásos bankettet, az erre szánt összeget az éhezők kapták. Teréz anya ugyanis elveihez hűen visszautasította, hogy a ceremóniát záró bankett finomabbnál finomabb ételéből fogyasszon: „Nem tudnék venni belőle, és nyugodt lelkiismerettel megenni, amikor testvéreim közül annyian halnak éhen. Nekem egy darabka kenyér és egy pohár víz elegendő.”

Teréz anyának a szegények sorsáról, illetve a gazdagok felelőségéről vallott nézetei II. János Pál pápa gondolkodásában is fontos helyet foglaltak el, ezért is szövődtek kivételes baráti szálak a szerzetesnővér és a Szentatya között. II. János Pál csodálattal követte Teréz anya munkáját, és 1986. február 3-án, Kalkuttában meglátogatta a Szeretet Misszionáriusainak házát. Teréz anya élete legszebb napjának nevezte e látogatás napját. A Szentatya pedig így fogalmazott: „A Nirmal Hriday a remény otthona. Olyan ház, amely a bátorságon és a hiten alapszik, olyan ház, ahol a szeretet uralkodik. A Nirmal Hridayban az emberi szenvedés misztériuma találkozik a hit és a szeretet titkával. És ebben a találkozásban az emberi lét legmélyebb kérdései érthetővé válnak.”

Teréz anya 1997. szeptember 5-én halt meg. II. János Pál pápa avatta boldoggá 2003. október 19-én, a szentek sorába pedig Ferenc pápa iktatta 2016. szeptember 4-én.

A Szeretet Misszionáriusainak rendjéhez ma már több mint négyezer apáca és négyszáz szerzetes tartozik. Gyógyító-gondozó tevékenységüket hárommillió önkéntes segíti. Öt földrész csaknem százötven országában – köztük Magyarországon – vannak jelen, gondoskodnak a szegényekről, ápolják a betegeket, a súlyosabbakat, így a leprásokat is. Az alapítás óta eltelt ötven esztendő alatt Teréz anya és rendje kiterjesztette tevékenységét a világ minden országára és az „élet minden sebesültjére.”

Istenünk, te Kalkuttai Szent Teréz anyát arra hívtad, hogy a kereszten szomjazó Fiad szeretetére a legszegényebbek iránt való áldozatkész szeretettel válaszoljon. Közbenjárására add, hogy szenvedő testvéreinkben mi is Krisztust lássuk és szolgáljuk. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás: Katolikus.hu

Magyar Kurír

Ifjúkora

Teréz anyja **Agnes Gonxha Bojaxhiu** néven Üsküb (ma Szkopje) városában született, ami akkor az Oszmán Birodalomrésze volt. Édesapja, Nikollë Bojaxhiu (Nicola Boiagi) sikeres albán építési vállalkozó volt, édesanyja, Dranfile Bojaxhiu (Dranafile Boiagi) a háztartást vezette. Ágnesnek még két idősebb testvére volt. A szülők Prizrenből, Koszovó déli részéről költöztek Szkopjébe, és az albán többséggel ellentétben – a muszlim környezet dacára – katolikus vallásúak voltak. Ágnes 9 éves volt, amikor édesapja váratlanul meghalt, ettől kezdve az anya kézimunka-üzletükből tartotta fenn magát és három gyermekét. E súlyos megpróbáltatás még jobban összeforrasztotta a családot. Az édesanya jelentős szerepet töltött be a Szent Szív egyházközségben, a szegények segítőtje és támogatója volt. Ágnes állami iskolába járt, de tagja lett a Mária Kongregációnak. Teréz anyja emlékei szerint a mély hitből származó szeretet volt az, ami enyhített az apa elvesztésének fájdalmán, és segítette összetartani a családot. Édesanyja tevékeny szerepet töltött be az egyházközség életében, mindig igyekezett segíteni a szegényeken, és gyermekeit is ebben a szellemben tanította. Ágnes is tagja lett a Mária-kongregációnak. Ebben az időben az akkori Jugoszlávia területéről szlovén származású jezsuiták jártak a kalkuttai főegyházmegyébe (Bengália), és lelkes levelekben számoltak be az ottani missziós tevékenységről Skopjében működő rendtársainak is.

Szerzetessége

Teréz anyja szülőházának helye

Teréz anyja 1994-ben

A jugoszláv jezsuiták szolgálatot vállaltak a kalkuttai egyházmegyében, ahonnan egyikük írásaiban beszámolt az ottani lehetőségekről. Ágnes (1928-ban) 18 éves korára elhatározta, hogy missziós nővér szeretne lenni Indiában, és jelentkezett az akkor ott szolgálatot teljesítő írországi Loreto nővérekhez (angolkisasszonyok rendjébe). Barátnőjével, Betikával együtt kérte felvételét a Loretói Miasszonyunk anyaházába, akik néhány hónap felkészítés után Indiába, Dardzsilingbe küldték. Szerzetesi fogadalmát itt tette le 1931. május 25-én, a Teréz nevet Lisieux-i Szent Teréz iránti tiszteletből választotta. 1930-tól 1948-ig földrajzot és hittant tanított a kalkuttai Szent Mária szerzetesi iskolában, melynek 1944-től igazgatója lett.

1946. szeptember 10-én Darjeelingbe kellett utaznia lelkigyakorlatra. A vonaton a harmadosztályú kocsiban óriási volt a tömeg, és megdöbbenve tapasztalta azt a nyomort és szegénységet, amely az

indiaiak többségének kijutott. Ekkor ébredt rá küldetésére, arra hogy nincs joga a kolostor békéjében, kényelmében élni, miközben az emberek, akiket szolgálni jött, nyomorognak. Küldetést érzett arra, hogy elhagyja a kolostort, megossza sorsát a szenvedőkkel és Jézust követve a szegények között szolgáljon. 1948-ban Kalkutta érsekén keresztül engedélyt kért XII. Pius pápától, hogy elhagyhassa a közösséget és független apácaként Kalkutta nyomornegyedében dolgozhasson. Levetette szerzetesi öltözékét, fehér szarít öltött, és Patnába ment a missziós orvosnővérekhez, hogy megfelelő egészségügyi ápolónői kiképzést kapjon. Amerikai missziós nővéreknél egészségügyi kiképzésben részesült, majd hamarosan visszatért Kalkuttába, ahol a Szegények Kis Nővéreivel lakott, és engedélyt kért nyomortelepi iskolájának megnyitására. Nemsokára segítői is akadtak, és támogatást kapott az egyházi szervezetektől és a városi hatóságoktól is.

A Szeretet Misszionáriusainak alapítása

Teréz Anya Nővérei (Missionaries of Charity)^[3]

1950 októberében Teréz anya megkapta a pápai jóváhagyást az új szerzetesrend alapítására. Hitvallásuk: "Szerzetesek vagyunk. A nap huszonnégy órájában Jézus Krisztust szolgáljuk." A Szeretet Misszionáriusairend hivatása Teréz anya szavaival: „hogy segítse az éhes, ruhátlan, hajléktalan, béna, vak, leprás embereket, az olyanokat akik nemkívánatosak, szeretetlenek, kitzsítottak a társadalomból és mindenki elkerüli őket”. Az indiai kormány támogatásával egy elhagyott hindu templomot alakítottak át a szegény, magatehetetlen emberek otthonává. Nem sokkal később újabb otthonokat nyitottak a leprások és az árvák számára. A rend egyre több hívet és támogatót talált céljai számára, és az 1960-as években sorra nyitotta az otthonokat szerte Indiában. 1965-ben VI. Pál pápa engedélyezte, hogy a rend más országokra is kiterjessze tevékenységét. Létszámuk rohamos gyorsasággal növekedett, és új otthonok nyíltak szerte a világon. Az első Indián kívüli otthon Venezuelában nyitották, majd Róma, Tanzániakövetkezett. Sorra nyíltak az otthonok Ázsiában, Afrikában, Európában, és megnyílt az első misszionárius ház az Egyesült Államokban, New Yorkban is.

Nemzetközi elismerések

Ronald Reagan amerikai elnök átnyújtja a Szabadság Érdemérmét Teréz anyának (1985)

1962-ben megkapja a Padma Shri (Pompás lóbusz) díjat India elnökétől, és a Nemzetközi megértés díját a Fülöp-szigetek kormányától.^[4] Az 1970-es évek elejére Teréz anya és rendje már nagy nemzetközi ismertségnek örvendett. A nagy elismerések sorát az 1971-ben VI. Pál pápa által adományozott XIII. János pápa békedíj nyitotta meg. Még ebben az évben Kennedy-díjat, 1972-

ben Nehru-díjat, 1975-ben Albert Schweitzer-díjat, 1985-ben Szabadság Érdemérmét, 1995-ben Kongresszusi aranyérmét vehetett át Teréz anya. 1996-ban megkapta az Egyesült Államok tiszteletbeli állampolgárságát. 1979-ben Teréz anyának ítelték oda a Nobel-békedíjat. Amikor átvette a díjat, megkérdezte: „Hogyan segíthetjük elő a világbékét?” Nagyon egyszerűen válaszolt: „Menjünk haza és szeressük a családjunkat.” Az ünnepi banketten való részvételt lemondta, és a kapott 6000 dollárt Kalkutta szegényeinek juttatta el. A Szeretet Misszionáriusainak kalkuttai házát 1986. február 3-án II. János Pál pápa is meglátogatta. Teréz anya ezt a napot élete legboldogabb napjának nevezte.

Időskora és halála

1983-ban Teréz anya II. János Pál pápánál tett látogatása során szívrohamot kapott. 1989-ben a második szívroham után már pacemakerrel élt. 1991-ben Mexikóban tüdőgyulladást kapott és súlyosbodtak a szívproblémái. 1991-ben hosszú idő után először tért vissza hazájába, Albániába, és megnyitotta a rend ottani házát. Felajánlotta lemondását a rend vezetéséről, de apáciai ösztönzésére mégis maradt a rend élén. 1997-ben előbb csonttörést szenvedett, majd maláriát kapott, melynek következtében súlyos szívkárosodást szenvedett. Szívűtétnek vetette magát alá, de egészsége végképp megrendült. 1997. március 31-én leköszönt a rend vezetéséről és tíz nappal 87. születésnapja után, 1997. szeptember 5-én elhunyt. Halálakor a rend a világ 123 országában 610 missziót működtetett, ahol több mint 4000 apáca és több mint 100 000 önkéntes ápoló dolgozott. Bár India nem keresztény ország, a kormány mégis három napos nemzeti gyászt rendelt el, és állami temetést rendezett. Halálát az egész világ az emberiség nagy veszteségéként értékelte.

Boldoggá avatása[szerkesztés]

Teréz anya 1986-ban

AZ Apostoli Szentszék Teréz anya halálát követően a szokásos öt év helyett egy évvel elindította a boldoggá avatási eljárást, amely az első lépés a szentté avatás felé. Az avatás feltétele, hogy olyan csodák nyerjenek bizonyítást, melyek Teréz anya közbenjárására történtek. 2002-ben a Vatikán csodának nyilvánította Monica Besra gyógyulását, akinek hasi daganatát elmulasztotta egy medaillon, melyben Teréz anya képe volt. Besra szerint egy fénysugár jött a képből, mely meggyógyította a rákos daganatot. Kezelőorvosai és kezdetben Besra férje szerint az orvosi kezeléstől múlt el a daganat.^[5] Dr. Ranjan Mustafi, aki kezelte Besrát azt mondta, hogy nem rákos daganat volt, hanem egy tuberkulózis okozta ciszta. Szerinte, “Ez nem volt csoda.... körülbelül kilenc vagy tíz hónapig gyógyszert szedett.”^[6] Besra férje szerint, “A feleségemet az orvosok gyógyították meg és nem valamiféle csoda.”^[7]

Besra orvosi iratai (ultrahang, felírt gyógyszerek, orvosi jegyzetek) bizonyíthatnák, hogy csoda volt-e vagy sem. Besra azt állította hogy az iratok Betta nővérnél vannak (Szeretet Misszionáriusai). Betta nővértől „no comment” válasz érkezett. A Balurghat Hospital hivatalnokai szerint ahol Besrát kezelték a katolikus rend nyomást gyakorolt rájuk, hogy a gyógyulást csodaként kezeljék.^[7]

Teréz anyát II. János Pál pápa a missziós világnapon, 2003. október 19-én Rómában csaknem negyedmillió zarándok jelenlétében boldoggá avatta. Az eseményen 27 ország képviseltette magát

kormány szinten, de megjelentek a nagy világvallások, a misszionáriusok és a szegények képviselői is, akikért Teréz anya életében annyit tett. A szentté avatáshoz szükség volt még egy csodára.

Szentté avatása

Teréz anya imádkozó szobra Indiában

Az élet himnusza

”

*Az élet egyetlen - ezért vedd komolyan!
Az élet szép - csodáld meg!
Az élet boldogság - ízeleld!
Az élet álmom - tedd valósággá!
Az élet kihívás - fogadd el!
Az élet kötelesség - teljesítsd!
Az élet játék - játszd!
Az élet vagyon - használd fel!
Az élet szeretet - add át magad!
Az élet titok - fejtsd meg!
Az élet ígéret - teljesítsd!
Az élet szomorúság - győzd le!
Az élet dal - énekelj!
Az élet küzdelem - harcold meg!
Az élet kaland - vállald!
Az élet jutalom - érdemeld ki!
Az élet élet - éljed!*

”

– Kalkuttai Szent Teréz anya^[8]

Az újabb csoda egy 35 éves brazil mérnök tudományosan nem megmagyarázható gyógyulása volt 2008. december 9-én. A férfi betegsége előtt nem sokkal nősült. 2008 első hónapjaiban kezdődött a kálváriája: az év végére nyolc agytályogot diagnosztizáltak nála. A kórházi kezelés hatástalan volt, az eredményei az agyvíz termelődése miatt egyre rosszabbak lettek, állapota véglegesen leromlott. A

diagnózis ez volt: többszörös agytályog, elzáródás következtében kialakult hidrokefalusszal. Korábban végeztek már rajta veseátültetést, immunrendszert gyengítő szereket kapott. Kritikus állapotba került, minden valószínűség szerint meghalt volna a hatástalan kezelés után műtét nélkül.

December 9-én vitték a műtőbe: ekkor már kómában volt. Technikai okok miatt azonban a műtétet nem kezdték el. Amikor a sebészorvos fél óra múltán visszatért a műtőbe, meglepődve tapasztalta, hogy a páciens ébren van, ül, tünetmentes, teljesen a tudatánál van, és azt kérdezi tőle: „Mit keresek én itt?” Az orvos így vallott az esetről: „Soha nem láttam ehhez hasonlót, tizenhét éves praxisom során a hasonló esetekben mind meghaltak a betegek. Nem tudok tudományos, orvosi magyarázatot adni rá.” A vizsgálatok megerősítették, hogy a betegség rövid idő alatt elmúlt, minden következmény nélkül. A gyógyult férfi újra munkába állt, és folytatta korábbi életét. 2014. december 10-én mondta ki egyhangúlag az orvosi bizottság, hogy a gyógyulás tudományosan nem megmagyarázható.

A tanúvallomások bizonyítják, hogy számos imádságban fordultak a beteg gyógyulásáért Teréz anyához, különösen műtétje tervezett napján. Felesége – amikor látta, férje állapota milyen súlyos – azt kérte ismerőseitől, imádkozzanak az általa annyira tisztelt boldoghoz: „*Mondjátok meg Teréz anyának, hogy gyógyítsa meg!*” A műtőben való várakozás félórányi idejében éppen egy pappal és családtagokkal fohászkoztak Teréz anya közbenjárásáért a kórházi kápolnában. A teológusokból álló bizottság álláspontja is egyöntetű volt: ők arról nyilatkoztak, hogy egyértelmű ok-okozati kapcsolat van Teréz anya segítségül hívása és a hirtelen gyógyulás között. 2015. december 15-én nyilvánított véleményt a Szentek Ügyeinek Kongregációja püspöki és bíborosi bizottsága: ők is egyöntetűen pozitív véleményt fogalmaztak meg.

Ferenc pápa 2015. december 17-én engedélyezte a szentté avatási dekrétum kihirdetését, 2016. március 15-én pedig bejelentette, hogy 2016. szeptember 4-én szentté avatják Teréz anyát.^[9] Szeptember 4-én, vasárnap ünnepi szentmise keretében történt meg a szentté avatás.

Kritika

A legátfogóbb, jelentős kutatással és dokumentumokkal ellátott kritikai gyűjteményt Dr. Aroup Chatterjee, egy indiai (kalkuttai) születésű brit orvos készítette, aki rövid ideig még dolgozott is a Teréz által üzemeltetett otthonban; a kutatásain alapult a brit Channel 4 által 1994-ben készített „Hell's Angel” (Pokol angyala) című dokumentumfilmje, illetve az egyik készítő, Christopher Hitchens által 1995-ben kiadott „The Missionary Position: Mother Teresa in Theory and Practice” című könyve, illetve Chatterjee a pénzügyekre és gyakorlatra vonatkozó anyagait a 2003-ban megjelent „*The Final Verdict*” (A végső ítélet) című könyvében foglalta össze.

A vádak között szerepel az, hogy politikai kötődései miatt számos emberi jogilag megkérdőjelezhető döntést támogatott; szélójobboldali személyekkel tartott kapcsolatot, gyakran pénzügyi érdekből; hogy közreműködött nagy összegű sikkasztásokban; hogy haldoklókat keresztelt vagy kereszteltetett meg azok jóváhagyása nélkül; hogy a szegényekre vonatkozó jótékonyági tevékenysége a valóságban nagyon kevés számú (pár száz) embert érintett és hogy az erre felvett pénzeket térítési tevékenységekre fordították; hogy támogatásokat hinduknak gyakran csak akkor adtak ha azok megkeresztelkedtek.^[10]

Szintén kutatásokra alapozva mások hasonló kritikákat fogalmaztak meg, illetve ezeken túl felmerült, hogy az egészségügyi ellátás, melyet nyújtottak nem csak gondatlan, de gyakran egyértelműen elhanyagolt vagy akár kártékony is volt és hogy számtalan esetben könnyen gyógyítható betegségekben hunytak el betegek, vagy akár amúgy egészséges ápoltaik; hogy intézményeikben vallási indokok alapján nem alkalmaztak semmiféle fájdalomcsillapítást, illetve a szenvedő betegeket ágyhoz kötötték fájdalomcsillapítás helyett; hogy semmiféle esetben nem támogatta a terhességmegszakítást (beleértve a nemi erőszakot).^[11]

Adományok felhasználása

A Stern német magazin szerint 1991-ben a Szeretet Misszionáriusai által kapott adományoknak csak 7%-át használták fel jótékonyági célra.^[12]

Haldoklók megkeresztelése

Teréz anya bátorította rendje tagjait, hogy kereszteljék meg a betegeket vallásukra való tekintet nélkül. Egy Scripps klinikai beszédében 1992 januárjában ezt mondta: “Ez valami gyönyörű... senki sem hunyt el anélkül, hogy megkapta volna a különleges belépőjét Szent Péterhez. A keresztelőt szoftuk úgy emlegetni, hogy az belépő Szent Péterhez. Megkérdezzük a személyt, hogy akar-e áldást kapni, mely által bocsánatot nyernek bűnei. Soha nem utasították el. 29 000-en hunytak el egyetlen otthonban (Kalighat) akkortól kezdve, amikor elkezdük a munkát 1952-ben.”

Bírálok szerint a betegeknek nem volt elég információjuk, hogy megértsék egy keresztény keresztelő vallási jelentőségét, és hogy felelősen dönthessenek, vajon meg akarnak-e keresztelkedni.